

ESMA SPRENDIMAS

2020 m. gruodžio 16 d.

kuriuo pratęsiamas fiziniams arba juridiniams asmenims, turintiems grynąsias trumpąsias pozicijas, taikomas laikinasis reikalavimas laikinai sumažinti pranešimo apie grynąsias trumpąsias pozicijas, susijusias su įmonių, kurių akcijomis leidžiama prekiauti reguliuojamoje rinkoje, išleistu akciniu kapitalu, ribas ir viršijant tam tikrą ribą pranešti kompetentingoms institucijoms, kaip numatyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 236/2012 28 straipsnio 1 dalies a punkte

EUROPOS VERTYBINIŲ POPIERIŲ IR RINKŲ INSTITUCIJOS PRIEŽIŪROS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į Europos ekonominės erdvės susitarimą, ypač į jo IX priedą,

atsižvelgdama į 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1095/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija) ir iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 716/2009/EB bei panaikinamas Komisijos sprendimas 2009/77/EB⁽¹⁾, ypač į jo 9 straipsnio 5 dalį, 43 straipsnio 1 dalį ir 44 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdama į 2012 m. kovo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 236/2012 dėl skolintų vertybinių popierių pardavimo ir tam tikrų kredito įsipareigojimų neįvykdymo apsisiekimo sandorių aspektų⁽²⁾, ypač į jo 28 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdama į 2012 m. liepos 5 d. Komisijos deleguotąjį reglamentą (ES) Nr. 918/2012, kuriuo papildomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 236/2012 dėl skolintų vertybinių popierių pardavimo ir tam tikrų kredito įsipareigojimų neįvykdymo apsisiekimo sandorių aspektų nuostatos, susijusios su apibrėžtimis, grynųjų trumpųjų pozicijų apskaičiavimu, padengtais valstybės kredito įsipareigojimų neįvykdymo apsisiekimo sandoriais, informacijos pranešimo ribomis, likvidumo ribomis apribojimams sustabdyti, dideliu finansinių priemonių vertės sumažėjimu ir neigiamais įvykiais⁽³⁾, ypač į jo 24 straipsnį,

atsižvelgdama į Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijos (ESMA) 2020 m. kovo 16 d. Sprendimą (ES) 2020/525⁴, kuriuo iš fizinių arba juridinių asmenų, turinčių grynąsias trumpąsias pozicijas, reikalaujama laikinai sumažinti pranešimo apie grynąsias trumpąsias pozicijas, susijusias su įmonių, kurių akcijomis leidžiama prekiauti reguliuojamoje rinkoje, išleistu akciniu kapitalu, ribas ir viršijant tam tikrą ribą pranešti kompetentingoms institucijoms, kaip numatyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 236/2012 28 straipsnio 1 dalies a punkte,

atsižvelgdama į Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijos (ESMA) 2020 m. birželio 10 d. Sprendimą (ES) 2020/1123⁵ ir 2020 m. rugsėjo 16 d. Sprendimą (ES) 2020/1689⁶, kuriuo pratęsiamas fiziniams arba juridiniams asmenims, turintiems grynąsias trumpąsias pozicijas, taikomas laikinasis reikalavimas laikinai sumažinti pranešimo apie grynąsias trumpąsias

¹ OL L 331, 2010 12 15, p. 84.

² OL L 86, 2012 3 24, p. 1.

³ OL L 274, 2012 10 9, p. 1.

⁴ OL L 116, 2020 4 15, p. 5–13.

⁵ OL L 245, 2020 7 30, p. 17–30.

⁶ OL L 379, 2020 11 13, p. 60–76.

pozicijas, susijusias su įmonių, kurių akcijomis leidžiama prekiauti reguliuojamoje rinkoje, išleistu akciniu kapitalu, ribas ir viršijant tam tikrą ribą pranešti kompetentingoms institucijoms, kaip numatyta Reglamento (ES) Nr. 236/2012 28 straipsnio 1 dalies a punkte,

kadangi:

1. Įžanga

- (1) ESMA sprendime (ES) 2020/525 pagal Reglamento (ES) Nr. 236/2012 28 straipsnio 1 dalies a punktą reikalaujama, kad fiziniai arba juridiniai asmenys, turintys grynųjų trumpųjų pozicijų, susijusių su įmonių, kurių akcijomis leidžiama prekiauti reguliuojamoje rinkoje, išleistu akciniu kapitalu, pateiktų kompetentingoms institucijoms duomenis apie tokias pozicijas, jei jos viršytų 0,1 proc. išleisto akcinio kapitalo ribą arba nukristų žemiau jos.
- (2) Atsižvelgiant į neseniai finansų rinkose įvykusius išskirtinius pokyčius, ESMA sprendimu (ES) 2020/525 sukuriamą priemonę yra susijusi su tuo, kad nacionalinėms kompetentingoms institucijoms ir ESMA yra būtina žinoti apie rinkos dalyvių įgytas grynąsias trumpąsias pozicijas, susijusias su akcijomis, kuriomis leista prekiauti reguliuojamoje rinkoje.
- (3) 2020 m. birželio 10 d. Sprendimu (ES) 2020/1123 ir 2020 m. rugsėjo 16 d. Sprendimu (ES) 2020/1689 ESMA atnaujino laikiną reikalavimą, nes nepaisant dalinio ES finansų rinkų atsigavimo nuo nuostolių, patirtų nuo pandemijos protrūkio, perspektyvos atsigauti ateityje buvo neaiškios, grėsmės tvarkingam finansų rinkų veikimui ir vientisumui bei finansų sistemos stabilumui vis dar išliko ir jos turėjo pasekmių visai ES.
- (4) Pagal Reglamento (ES) Nr. 236/2012 28 straipsnio 10 dalį ESMA turi šią priemonę periodiškai, bet ne rečiau kaip kartą per tris mėnesius, persvarstyti.
- (5) ESMA šią priemonę persvarstė išanalizavusi veiklos rodiklius, įskaitant kainas, kintamumą, kredito įsipareigojimų neįvykdymo apsikeitimo sandorių kainų skirtumų indeksus, taip pat grynųjų trumpųjų pozicijų, ypač patenkančių į 0,1–0,2 proc. intervalą, raidą. Remdamasi atlikta analize, ESMA nusprendė, kad priemonę reikėtų pratęsti dar trims mėnesiams.

2. Priemonės pajėgumas sumažinti kilusias grėsmes ir tarpvalstybinis poveikis (Reglamento (ES) Nr. 236/2012 28 straipsnio 2 dalies a punktas))

a. Grėsmė tinkamam finansų rinkų veikimui ir vientisumui

- (6) ESMA mano, kad, dabartiniame kontekste, kuriam didelę įtaką daro COVID-19 pandemijos pokyčiai ir su tuo susijęs netikrumas, rizikų tvarkingam ES finansų rinkų veikimui ir vientisumui nustatymas turtėtų būti paremtas visos makroekonominės aplinkos vertinimu, kartu su finansų rinkų raida.
- (7) Dėl makroekonominės aplinkos COVID-19 pandemija toliau turi neigiamų pasekmių realiajai ekonomikai, o bendros ateities atsigavimo perspektyvos yra neaiškios, nepaisant naujausių teigiamų pokyčių vakcinų srityje ES ir už jos ribų. ESMA ankstesniame Sprendime išreikštas susirūpinimas dėl galimo COVID-19 atvejų skaičiaus padidėjimo išsipildė ir prasidėjo antroji pandemijos banga. Susiję duomenys apie naujus atvejus,

hospitalizuotų asmenų skaičių, intensyvios priežiūros skyriaus užimtumo rodiklius ir mirtis yra palyginami arba net prastesni nei kovo ar balandžio laikotarpiu.

- (8) Todėl visoje ES buvo imtasi plitimo valdymo priemonių: nuo vietinių izoliavimo priemonių ir komendanto valandos iki izoliavimo priemonių nacionaliniu mastu. Kaip ir pirmosios pandemijos bangos atveju, prognozuojama, kad šios priemonės turės poveikio nacionalinėms ekonomikoms trumpuoju ir ilguoju laikotarpiu.
- (9) Šiuo atžvilgiu Europos Komisijos (EK) rudens Europos ekonominė prognozė⁷ rodo, kad metinis realusis BVP euro zonoje 2020 m. sumažės 7,8 proc. ir visose valstybėse narėse bus reikšmingų skirtumų. Nėra tikėtina, kad iki 2022 m. pabaigos BVP euro zonoje ir ES atsigaus⁸.
- (10) Be to, prognozuojama, kad 2020 m. nedarbo lygis euro zonoje pasieks 8,3 proc. (7,7 proc. ES) ir toliau didės 2021 m.⁹
- (11) Dėl finansų rinkų raidos, teigiamos naujienos, susijusios su vakcinų kūrimu ir veiksmingumu, visai neseniai reikšmingai pagerino rinkos vertes ir kitus susijusius parametrus: nuo 2020 m. lapkričio 6 d., prekybos dienos iki pirmojo teigiamo pranešimo apie vakciną kandidatę¹⁰, iki 2020 m. gruodžio 2 d., „Stoxx Europe 800“ indeksas, išskyrus Šveicariją, ir „Eurostoxx 50“ indeksas išaugo atitinkamai 8,7 proc. ir 9,9 proc. ir ši tendencija taip pat pastebėta pagrindiniuose nacionaliniuose indeksuose, kurie vidutiniškai išaugo 10 proc.
- (12) Tačiau pasirenkant „Eurostoxx 50“ indekso rezultatus kaip atskaitos tašką, jo kainų atsigavimas (-8 proc., palyginti su vasario mėn.) yra reikšmingai silpnesnis nei kitų indeksų, pavyzdžiui, „Nikkei 225“ (+14.1 proc., palyginti su vasario mėn.), „S&P 500“ (+8.6 proc., palyginti su vasario mėn.) ar „CSI 300“ (+22.3 proc., palyginti su vasario mėn.) [1 pav.].
- (13) Žiūrint konkrečiai į bankų sektorių, indekso „STOXX Europe Total Market Banks“ (Europos bankai) nuostoliai 2020 m. gruodžio 2 d. siekė 22 proc., palyginti su vasario 20 d., o tai pagerėjimas, lyginant su 37 proc. sumažėjimu, užfiksuotu rugsėjo mėn. [1 pav.]. Analizuojant kai kurių pagrindinių Europos kredito įstaigų (DE, ES, IT, FR) akcijų kainas, jos sumažėjo 3,41–42,62 proc. Nepaisant kainų mažėjimo tendencijų pagerėjimo vasario–rugsėjo mėn. laikotarpiu (10 proc.–59 proc.), šie duomenys rodo bankų sektoriaus silpnumą.
- (14) Be to, išlieka turto vertinimo atsiejimo nuo ekonomikos pagrindų rizika, o tai kelia klausimų dėl rinkos atsigavimo tvarumo ateityje¹¹. Kaip nurodyta 2020 m. lapkričio 11 d. ESMA rizikos valdymo sistemoje¹², tai, koku mastu šios rizikos toliau materializuosis, labai

⁷ Ją galima rasti: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/autumn_20_forecast.pdf.

⁸ Europos ekonominė prognozė, p. 40.

⁹ Europos ekonominė prognozė, p. 49.

¹⁰ Ją galima rasti: <https://www.pfizer.com/news/press-release/press-release-detail/pfizer-and-biontech-announce-vaccine-candidate-against>.

¹¹ Ją galima rasti: https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/esma50-165-1371_risk_dashboard_no_2_2020.pdf.

¹² Ją galima rasti: https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/esma50-165-1371_risk_dashboard_no_2_2020.pdf.

priklausys nuo trijų veiksnių: pandemijos poveikio ekonomikai, rinkos lūkesčių dėl piniginių ir fiskalinės paramos priemonių ir papildomų išorės įvykių ir taip trapijoje pasaulinėje aplinkoje.

- (15) Visgi finansų rinkose yra kitų teigiamų ženklų. Dėl vakcinų sukūrimo kilęs pasitikėjimas taip pat atsispindi kredito įsipareigojimų neįvykdymo apsekitimo sandorių (angl. CDS) vertės skirtumų, vyriausybių obligacijų palūkanų normų ir kintamumo raidoje.
- (16) Europos bendrovių kredito įsipareigojimų neįvykdymo apsekitimo sandorių vertės skirtumas išlieka penkiais baziniais punktais didesnis nei nustatytas 2020 m. vasario mėn. (vertės panašios į vertes ESMA sprendime (ES) 2020/1689), o Europos didelio pajamingumo vertybinių popierių kredito įsipareigojimų neįvykdymo apsekitimo sandorių vertės skirtumas, Europos finansiniai rodikliai ir Europos subordinuotųjų vertybinių popierių finansiniai rodikliai atitinkamai sumažėjo 39,6 ir 25 baziniais punktais, palyginti su vertėmis ESMA Sprendime (ES) 2020/1689 [1 pav.].
- (17) Be to, panašu, kad sumažėjo 10 metų Vyriausybės obligacijų pajamingumas: DE, ES, FR ir IT 10 metų Vyriausybės obligacijų pajamingumas vidutiniškai sumažėjo 14 bazinių punktų, palyginti su vasario 20 d. lygiu [1 pav.].
- (18) Kalbant apie numanomą kintamumą, jis nuolat mažėja, bet ir toliau labai priklauso nuo rinkos naujienų. Palyginti su 2020 m. vasario mėn., indeksu „VSTOXX“¹³ matuojamas kintamumas išlieka didelis (+8 proc.), panašiai kaip indeksas „VIX“¹⁴, kuris 2020 m. gruodžio 2 d. išlieka +5 proc., palyginti su 2020 m. vasario mėn. [1 pav.].
- (19) Akcijų, kurių grynoji trumpoji pozicija patenka į 0,1–0,2 proc. intervalą, procentinė dalis nuo 2020 m. kovo mėn. smarkiai nesumažėjo ir toliau viršija visas grynąsias trumpąsias pozicijas vidutiniškai 12 proc., panašiai kaip rugsėjo mėn.¹⁵ (tada ji siekė 13 proc.) [6 pav.].
- (20) Kaip jau nurodyta ankstesniuose ESMA Sprendimuose, nustačius žemesnę pranešimo ribą, kai kuriose valstybėse grynosios trumposios pozicijos, patenkančios į 0,1–0,2 proc. intervalą, sudarė reikšmingą visų grynujų trumpųjų pozicijų, apie kurias pranešta, procentinę dalį. Apibendrinant, grynujų trumpųjų pozicijų, patenkančių į 0,1–0,2 proc. intervalą, procentinė dalis, apie kurią reikėjo pranešti, nes laikinai buvo sumažinta pranešimo riba, tebėra svarbi visų pozicijų dalis ir dabartinėmis aplinkybėmis turi didelę informacinę vertę reguliavimo institucijoms.
- (21) Apskritai, nepaisant pastarojo meto kainų augimo pagrindiniuose sektoriuose, aplinka išlieka pažeidžiama: toliau yra daug neaiškumo dėl COVID-19 pandemijos ir jos poveikio bendram makroekonominiam scenarijui.
- (22) ESMA pažymi, kad turto vertinimo atsiejimo nuo ekonomikos pagrindų rizika gali kilti ne tik tada, kai be aiškios pagrindinės ekonomikos augimo prognozės kyla nuosavo kapitalo

¹³ „VSTOXX“ matuojamas numanomas kintamumas pagal „Eurostoxx 50“ pasirinkimo sandorių kainas.

¹⁴ Indeksas „VIX“ apskaičiuojamas naudojant indekso „S&P 500“ (SPX) pasirinkimo sandorių pirkimo / pardavimo kainos pasiūlymų vidurkį.

¹⁵ Taip pat žr. 4 skirsnio c punktą.

kainos, bet ir tais atvejais, kai rinkos perdėtai reaguoja į naujienas ir nepagrįstai krinta žemyn.

- (23) Nepaisant naujausių pokyčių, ilgalaikis COVID-19 krizės poveikis ekonomikai ir kitoms sritims vis dar didėja. Visu pirma EK rudens Europos ekonominėje prognozėje numatyti du galimi scenarijai¹⁶ („optimistinis scenarijus“ ir „pesimistinis scenarijus“), kuriuos lemia išskirtinis netikrumas dėl pandemijos raidos ir jos plitimui suvaldyti priimtose priemonės.
- (24) Kaip nurodyta, grynosios trumposios pozicijos reikšmingai nesumažėjo, o numanomam kintamumui, nepaisant to, kad jis žemesnis nei analizuota Sprendime (EU) 2020/1689, visgi turėjo įtakos nauji įvykiai.
- (25) Konkrečiau, dėl tokios pažeidžiamos ekonomikos ir rinkos aplinkos didėja tikimybė, kad artimiausiais mėnesiais didėjant spaudimui parduoti skolintus vertybinius popierius, galėtų pasireikšti arba sustiprėti neigiamos tendencijos, o tai savo ruožtu gali neigiamai paveikti rinkos dalyvių pasitikėjimą arba kainų nustatymo mechanizmo patikimumą. ESMA mano, kad dėl susiklosčiusių pirmiau paaiškintų aplinkybių kyla didelė grėsmė tinkamam finansų rinkų veikimui ir vientisumui.

b. Grėsmė visos Sąjungos finansų sistemos arba jos dalies stabilumui

- (26) Kaip Finansinio stabilumo apžvalgoje¹⁷ paaiškino ECB, finansinis stabilumas – tai padėtis, kai finansų sistema, apimanti finansų tarpininkus, rinkas ir rinkų infrastruktūras, yra pajėgi atlaikyti sukrėtimus ir įveikti finansinio disbalanso padarinius.
- (27) COVID-19 pandemija tebedaro didelį poveikį Sąjungos realiajai ekonomikai. Kaip minėta, 2020 m. lapkričio 11 d. ESMA rizikos valdymo sistemoje nurodyta, kad *„ES finansų rinkos 2020 m. 3 ketvirtį toliau atsigavo, bet išliko itin jautrios <...> greito investuotojų rizikos vertinimo pablogėjimo galimybė yra pagrindinė rizika, kurią šiuo metu matome ES finansų rinkoms, todėl mes paliekame dabartinį rizikos vertinimą“*.
- (28) Šio sprendimo 2 skyriaus a punkte pateikiama daugiau informacijos apie bendrus bankų ir finansų rinkų rezultatus.
- (29) Dėl COVID-19 poveikio ES ekonomika ir jos finansų rinkos atsiduria nestabilioje padėtyje, kurioje tolesnis kainų mažėjimas, sietinas su skolintų vertybinių popierių pardavimo strategijomis ar jų paspartintas, galėtų turėti itin pragaištingų pasekmių.
- (30) ESMA vertinimu, dabartiniu tebesitęsiančio neapibrėžtumo laikotarpiu spaudimą parduoti gali sukelti ir neįprastą akcijų kainų kintamumą gali padidinti įvairūs veiksniai, tarp jų – tai, kad vis daugiau rinkos dalyvių ima prekiauti skolintais vertybiniais popieriais ir ima kauptis reikšmingos grynosios trumposios pozicijos.
- (31) Kaip jau minėta, akcijų, kurių grynoji trumpoji pozicija patenka į 0,1–0,2 proc. intervalą, procentinė dalis nuo 2020 m. kovo mėn. smarkiai nesumažėjo [6 pav.].
- (32) Daugelio kredito įstaigų patirti kainos nuostoliai, kurie buvo vienas iš kriterijų atnaujinti sprendimą, priimtą birželio ir rugsėjo mėn., palyginti su rugsėjo mėn., pagerėjo, bet vis dar sudaro -22 proc., palyginti su 2020 m. vasario mėn. (1 pav.). Tai rodo, kad kai kurios

¹⁶ Europos ekonominė prognozė, p. 61.

¹⁷ <https://www.ecb.europa.eu/pub/financial-stability/fsr/html/ecb.fsr201911-facad0251f.en.html>.

kredito įstaigos, kurios tam tikrais atvejais yra sistemiškai svarbios, ir toliau gali jautriai reaguoti į skolintų vertybinių popierių pardavimo strategijas ir į reikšmingą grynujų trumpųjų pozicijų kaupimąsi, nepriklausomai nuo to, ar šios strategijos ir pozicijos yra pagrįstos esmine informacija.

- (33) Išlieka rizika, kad dėl vis dažniau naudojamų skolintų vertybinių popierių pardavimo strategijų ir reikšmingų grynujų trumpųjų pozicijų kaupimosi gali įsisukti netvarkingo tam tikrų emitentų kainų mažėjimo spiralė ir tai gali sukelti šalutinį poveikį toje pačioje valstybėje narėje arba visoje ES, o tai savo ruožtu gali sukelti riziką vienos arba kelių valstybių narių finansų sistemai.
- (34) Nors pastebima, kad Europos finansų rinkos iš dalies atsigauna, išlieka minėtas netikrumas, susijęs su COVID-19 raida ir poveikiu ES ekonomikai, ir dėl to minėtas susirūpinimas dėl galimo turto vertinimo atsiejimo nuo ekonomikos pagrindų ir dėl rinkos atsigavimo tvarumo ateityje tampa dar svarbesnis.
- (35) Todėl ESMA mano, kad dabartinės rinkos aplinkybės ir toliau kelia didelę grėsmę Sąjungos finansų sistemos stabilumui.

c. Tarpvalstybinis poveikis

- (36) Dar viena sąlyga, reikalinga, kad ESMA galėtų taikyti šią priemonę, yra nustatytų grėsmių tarpvalstybinis poveikis.
- (37) Kaip aprašyta pirmiau, akcijų rinkos visoje ES, tiek vertinant nacionalinius, tiek visos Europos indeksus, nevisiškai atsigavo po kovo mėn. smarkiai sumažėjusių kainų.
- (38) Kadangi šios grėsmės veikia daugumos ES valstybių narių finansų rinkas – nors ir nevienodai stipriai – tarpvalstybinis poveikis yra ypač didelis, nes dėl ES finansų rinkų tarpusavio sąsajų didėja tikimybė, kad dėl didesnio noro parduoti skolintus vertybinius popierius galimas šalutinis arba neigiamas poveikis išplis tarp rinkų.
- (39) Todėl ESMA mano, kad pirmiau aprašytos grėsmės rinkos vientisumui, tinkamam veikimui ir finansiniam stabilumui yra tarpvalstybinio pobūdžio. Dėl COVID-19 krizės pobūdžio jos visos iš tiesų kyla visoje ES.

3. Jokia kompetentinga institucija nesiėmė priemonių grėsmei mažinti arba viena ar daugiau kompetentingų institucijų ėmėsi priemonių, kuriomis grėsmė tinkamai nesumažinama (Reglamento (ES) Nr. 236/2012 28 straipsnio 2 dalies b punktas).

- (40) Dar viena sąlyga, reikalinga, kad ESMA galėtų nustatyti šiame sprendime numatytą priemonę, yra tai, kad kompetentinga institucija arba kompetentingos institucijos nesiėmė jokių veiksmų grėsmei pašalinti arba kad įgyvendintais veiksmais nepavyksta tinkamai pašalinti grėsmės.
- (41) ESMA sprendime 2020/525 aprašytam susirūpinimui dėl rinkos vientisumo, tinkamo veikimo ir finansinio stabilumo kai kurios nacionalinės kompetentingos institucijos ėmėsi nacionalinių priemonių, skirtų skolintų vertybinių popierių pardavimui Ispanijoje,

Prancūzijoje, Austrijoje, Belgijoje, Graikijoje ir Italijoje apriboti¹⁸. Jų galiojimas baigėsi gegužės 18 d.

- (42) Pasibaigus pirmiau nurodytų laikinų priemonių galiojimui arba jas panaikinus, ES nebuvo imtasi jokių kitų priemonių pagal Reglamentą (ES) Nr. 236/2012 ir šio sprendimo priėmimo dieną jokių tokių galiojančių priemonių nėra.
- (43) Iki šio sprendimo priėmimo nė viena kompetentinga institucija nebuvo patvirtinusi priemonių, kurios suteiktų galimybę nustatius žemesnes pranešimo ribas surinkti daugiau informacijos apie grynųjų trumpųjų pozicijų raidą, nes jos gali vadovautis ESMA sprendimu (ES) 2020/1123.
- (44) Būtinybė surinkti daugiau informacijos apie grynąsias trumpąsias pozicijas lieka svarbi tais atvejais, kai pirmiau nurodyti pagal Reglamento (ES) Nr. 236/2012 20 straipsnį nustatyti apribojimai nebegalioja, o netikrumas dėl užsitęsusios COVID-19 pandemijos poveikio, apibūdinto pirmiau, vis dar tęsiasi. Kadangi skolintų vertybinių popierių pardavimui ir lygiavertį poveikį darantiems sandoriams kiti išorės apribojimai nėra taikomi, visoje ES nacionalinės kompetentingos institucijos turi būti pajėgios iš anksto nustatyti, ar grynosios trumposios pozicijos kaupiasi tokiu mastu, kad gali sukelti pirmiau aprašytą grėsmę finansų rinkoms ir finansiniam stabilumui, kurią spaudimas parduoti skolintus vertybinius popierius išryškina ir sustiprina.
- (45) Atsižvelgiant į pirmiau paminėtą visai ES kylančią grėsmę, vis dar akivaizdu, kad nacionalinių kompetentingų institucijų gaunama informacija pagal Reglamento (ES) Nr. 236/2012 5 straipsnio 2 dalyje nustatytą pranešimo ribą dabartinėmis nepalankiomis rinkos sąlygomis yra nepakankama. ESMA mano, kad, palikus galioti mažesnę pranešimo ribą, turėtų būti užtikrinta, kad visos ES nacionalinės kompetentingos institucijos ir ESMA turėtų kuo tikslesnių duomenų, kad jais remdamosi galėtų stebėti rinkos tendencijas ir, prireikus, pačios pasirengtų ir padėtų ESMA imtis papildomų priemonių.

4. Šia priemone reikšmingai sprendžiamos grėsmės arba pagerinami nacionalinių kompetentingų institucijų pajėgumai stebėti grėsmes (Reglamento (ES) Nr. 236/2012 28 straipsnio 3 dalies a punktas)

- (46) ESMA taip pat turi atsižvelgti į tai, ar taikant pratęsiamą priemonę galima reikšmingai sumažinti nustatytas grėsmes.
- (47) Tiksliau, ESMA toliau analizuoja, ar pratęsiama priemonė reikšmingai spręstų grėsmes finansų rinkų vientisumui ir tinkamam veikimui bei Sąjungos finansiniam stabilumui, taip pat, ar jos pagerintų kompetentingų institucijų pajėgumus stebėti grėsmę.

¹⁸ Italijoje priemonė buvo panaikinta gegužės 18 d.

a. Taikant priemonę reikšmingai sumažinama grėsmė tinkamam finansų rinkų veikimui ir vientisumui

- (48) Pirmiau aprašytomis aplinkybėmis bet koks skolintų vertybinių popierių pardavimo ir grynųjų trumpųjų pozicijų kaupimosi paskatintas staigus noro parduoti ir rinkos kintamumo padidėjimas gali sustiprinti finansų rinkų nuosmukio tendencijas. Nors kitoku laikotarpiu skolintų vertybinių popierių pardavimas gali daryti teigiamą poveikį nustatant teisingą emitentų vertę, dabartinėmis rinkos aplinkybėmis dėl jo gali kilti papildoma grėsmė tinkamam rinkų veikimui ir vientisumui.
- (49) Visų pirma, atsižvelgiant į besitęsiančios ekstremalios padėties horizontalųjį poveikį įvairioms akcijoms visoje Sąjungoje, akcijų kainos gali staiga mažėti dėl stiprėjančio pardavėjų noro parduoti, kylančio dėl skolintų vertybinių popierių pardavimo ir padidėjusių grynųjų trumpųjų pozicijų, o priemonės nepratęsus, tokios pozicijos liktų nepastebėtos, jei nepasiektų pagal Reglamento (ES) Nr. 236/2012 5 straipsnį šiuo metu galiojančių pranešimo nacionalinėms kompetentingoms institucijoms ribų.
- (50) Dėl pirmiau išdėstytų priežasčių nacionalinės kompetentingos institucijos ir ESMA turi kuo anksčiau sužinoti apie atvejus, kai rinkos dalyviai sudaro skolintų vertybinių popierių pardavimo sandorius ir sukaupia dideles grynąsias trumpąsias pozicijas, kad prireikus galėtų užkirsti kelią atvejams, kai tokios pozicijos tampa signalu, dėl kurio vienas po kito vykdoma daug pardavimo nurodymų ir kainos dėl to mažėja dar labiau.
- (51) Pratęsiama priemone sprendžiamas toks poreikis nustatant, kad fiziniai ir juridiniai asmenys, turintys grynąją trumpąją poziciją akcijomis, kuriomis leista prekiauti reguliuojamoje rinkoje, turėtų ir toliau apie ją pranešti kompetentingai nacionalinei institucijai laikantis žemesnių ribų nei nustatyta Reglamento (ES) Nr. 236/2012 5 straipsnyje.
- (52) Todėl nacionalinės kompetentingos institucijos ir ESMA galės tinkamai vertinti kintančią padėtį, atskirti rinkos pokyčius, kuriuos lemia esminė informacija, nuo tų, kuriuos gali sukelti arba paaštrinti skolintų vertybinių popierių pardavimas, ir reaguoti, jei siekiant užtikrinti rinkų vientisumą ir tinkamą veikimą, reikėtų imtis griežtesnių veiksmų.
- (53) ESMA mano, kad, nepratęsus šios priemonės galiojimo dar trims mėnesiams, nacionalinės kompetentingos institucijos ir ESMA turėtų ribotus pajėgumus tinkamai stebėti rinką esant dabartinei neapibrėžtai ir nestabiliai aplinkai. Tai išryškina akivaizdus finansų rinkų rezultatų atsiejimas nuo pagrindinės ekonominės veiklos ir kartu kintantis COVID-19 pandemijos pobūdis. Tokie veiksniai gali sukelti staigų ir didelį spaudimą parduoti ir neįprastą papildomą Sąjungos akcijų kainų kintamumą, kurį, savo ruožtu, gali dar labiau padidinti susikaupusios trumposios pozicijos.
- (54) Be to, ESMA mano, kad tikslinga išlaikyti Reglamento (ES) Nr. 236/2012 6 straipsnyje nustatytą pranešimo ribą, kuri lygi 0,5 proc. bendrovės išleisto akcinio kapitalo, nes šios ribos mažinti nebūtina siekiant palaikyti tvarką rinkoje ir mažinti riziką finansiniam stabilumui. Nacionalinės kompetentingos institucijos ir ESMA ir toliau stebės rinkos sąlygas ir prireikus imsis papildomų priemonių.

b. Taikant priemonę reikšmingai sumažinama grėsmė visos Sąjungos finansų sistemos arba jos dalies stabilumui

- (55) Kaip aprašyta pirmiau, nepaisant drąsinančių žinių apie vakcinų kūrimą, dėl kurių neseniai pagerėjo rinkų rezultatai, kai kuriose valstybėse vertybinių popierių indeksų kritimas nuo 2020 m. vasario 20 d. vis dar yra panašaus lygio kaip užfiksuotas 2020 m. birželio ar rugsėjo mėn. Be to, ES kainų atsigavimas, palyginti su kitų pasaulio ekonomikų rezultatais, pvz., „Nikkei 225“, „S&P 500“ ar „CSI 300“, yra reikšmingai silpnesnis. Įvairūs rizikos veiksniai ir toliau daro poveikį daugeliui sektorių, pavyzdžiui, finansų sektoriaus akcijų rezultatai vis dar išlieka silpni ir plačiai pasiskirstę visose didžiausiose ES kredito įstaigose. Šiomis aplinkybėmis dėl skolintų vertybinių popierių pardavimo ir reikšmingų grynųjų trumpųjų pozicijų kaupimosi gali padidėti rinkos dalyvių spaudimas parduoti ir paūmėti kainų mažėjimo tendencijos, o jos savo ruožtu gali padidinti grėsmę ir gali padaryti didelį žalingą poveikį finansų įstaigų ir kitų sektorių įmonių finansiniam stabilumui.
- (56) Atsižvelgiant į tai, nepratęsus šios priemonės galiojimo dar trims mėnesiams, nacionalinės kompetentingos institucijos ir ESMA susidurtų su duomenų apribojimais, kuriais būtų apribotas jų pajėgumas pašalinti galimą neigiamą poveikį ekonomikai ir galiausiai visos Sąjungos finansiniam stabilumui.
- (57) Todėl ESMA pratęsiama priemonė, pagal kurią laikinai sumažinamos pranešimo apie grynąsias trumpąsias pozicijas nacionalinėms kompetentingoms institucijoms ribos, veiksmingai padeda mažinti šią riziką tam tikrų Sąjungos finansų sistemos dalių ir, galiausiai, visos Sąjungos finansų sistemos stabilumui, nes sumažina duomenų ribotumą ir nacionalinės kompetentingos institucijos įgyja daugiau galimybių anksti reaguoti į išskylančias grėsmes.

c. Kompetentingų institucijų pajėgumo stebėti grėsmę didinimas

- (58) Įprastomis rinkos sąlygomis nacionalinės kompetentingos institucijos stebi visas grėsmes, galinčias kilti dėl skolintų vertybinių popierių pardavimo ir grynųjų trumpųjų pozicijų kaupimo, imdamosi Sąjungos teisės aktuose numatytų priežiūros priemonių, visų pirma, susijusių su pareigomis pranešti apie grynąsias trumpąsias pozicijas pagal Reglamentą (ES) Nr. 236/2012¹⁹.
- (59) Tačiau dėl susiklosčiusių rinkos aplinkybių nacionalinių kompetentingų institucijų ir ESMA vykdomą stebėsenos veiklą, susijusią su bendromis akcijų, kuriomis leista prekiauti reguliuojamose rinkose, grynosiomis trumposiomis pozicijomis, būtina stiprinti. Todėl, atsižvelgiant į tebesitęsiantį su COVID-19 pandemijos pokyčiais susijusį neapibrėžtumą, vis dar svarbu, kad nacionalinės kompetentingos institucijos informaciją apie besikaupiančias grynąsias trumpąsias pozicijas ir toliau gautų kuo anksčiau, kol jos nepasiekė 0,2 proc. išleisto akcinio kapitalo ribos, nustatytos Reglamento (ES) Nr. 236/2012 5 straipsnio 2 dalyje.
- (60) Tai akivaizdžiai matyti, atsižvelgiant į tai, kad, nepaisant kainų augimo nuo 2020 m. lapkričio mėn., akcijų, kurių grynoji trumpoji pozicija patenka į 0,1–0,2 proc. intervalą,

¹⁹ Plg. žr. Reglamento (ES) Nr. 236/2012 5 straipsnį.

procentinė dalis nuo 2020 m. kovo mėn. smarkiai nesumažėjo²⁰ ir toliau viršija visas grynąsias trumpąsias pozicijas vidutiniškai 12 proc., panašiai kaip rugsėjo mėn. Todėl galima daryti išvadą, kad grynųjų trumpųjų pozicijų, patenkančių į 0,1–0,2 proc. intervalą, apie kurias reikėjo pranešti dėl ESMA nustatytos žemesnės pranešimo ribos, procentinė dalis tebėra svarbi visų grynųjų trumpųjų pozicijų dalis.

(61) Todėl ESMA pratęsiama priemonė padės išsaugoti didesnę nacionalinių kompetentingų institucijų pajėgumą anksti pradėti šalinti nustatytas grėsmes, taip pat padės joms bei ESMA laiku suvaldyti grėsmes tinkamam rinkų veikimui ir finansiniam stabilumui, jei pasireikštų nepalankių rinkos sąlygų požymių.

5. Priemonės nekelia reglamentavimo arbitražo rizikos (Reglamento (ES) Nr. 236/2012 28 straipsnio 3 dalies b punktas)

(62) Priimdama arba pratęsdama kurią nors priemonę pagal Reglamento (ES) Nr. 236/2012 28 straipsnį ESMA turėtų atsižvelgti į tai, ar priemonė kelia reglamentavimo arbitražo riziką.

(63) Kadangi ESMA pratęsiama priemonė yra susijusi su rinkos dalyvių pareigomis teikti pranešimus apie visas akcijas, kuriomis leista prekiauti Sąjungos reguliuojamose rinkose, ją taikant bus užtikrinama, kad visoms nacionalinėms kompetentingoms institucijoms būtų taikoma viena pranešimo riba, užtikrinant Sąjungos ir ne Sąjungos rinkos dalyviams vienodas sąlygas prekiauti akcijomis, kuriomis leista prekiauti Sąjungos reguliuojamose rinkose.

6. ESMA priemonė nedaro žalingo poveikio finansų rinkų efektyvumui, įskaitant poveikį, padarytą mažinant tų rinkų likvidumą arba sukeltą neaiškumą rinkos dalyviams, kuris būtų neproporcingas priemonės naudai (Reglamento (ES) Nr. 236/2012 28 straipsnio 3 dalies c punktas)

(64) ESMA turi įvertinti, ar priemonė daro žalingą poveikį, kurį būtų galima laikyti neproporcingu jos naudai.

(65) ESMA nuomone, nacionalinės kompetentingos institucijos turėtų įdėmiai stebėti bet kokius grynųjų trumpųjų pozicijų pokyčius prieš svarstydamos galimybę imtis griežtesnių priemonių. ESMA pažymi, kad įprastos pranešimo ribos (0,2 proc. išleisto akcinio kapitalo) tebesitęsiančiomis išskirtinėmis rinkos aplinkybėmis gali būti nepakankamos, kad būtų galima laiku pastebėti tendencijas ir kylančias grėsmes.

(66) Nors, nustačius papildomą pareigą teikti informaciją, šią informaciją teikiantiems subjektams gali būti užkrauta papildoma našta, informaciją teikiantys subjektai jau yra pakoregavę savo vidaus sistemas pagal ESMA sprendimus (ES) 2020/525, (ES) 2020/1123 ir (ES) 2020/1689, todėl dėl priemonės pratęsimo informaciją teikiančių subjektų atitikties išlaidoms papildomas poveikis neturėtų pasireikšti. Taip pat pažymėtina, kad priemonė neapribos rinkos dalyvių galimybių kurti arba didinti akcijų trumpąsias pozicijas. Todėl rinkos veiksmingumui nebus padaryta jokie poveikio.

²⁰ Ataskaitų apie Danijos kasdienes grynąsias trumpąsias pozicijas nuo rugpjūčio 31 d. iki rugsėjo 4 d. nėra dėl techninių priežasčių.

- (67) Palyginti su kitomis galimomis ir didesnę intervencinį poveikį darančiomis priemonėmis, pratęsiama priemonė neturėtų padaryti poveikio rinkos likvidumui, nes dėl sugriežtinamos kai kurių rinkos dalyvių pareigos teikti informaciją jų prekybos strategijos ir atitinkamai jų dalyvavimas rinkoje neturėtų pasikeisti. Taip pat pažymėtina, kad dėl paliktos galioti su rinkos formavimo veikla ir stabilizavimo programomis susijusios išimties, subjektams, teikiantiems svarbias likvidumo užtikrinimo ir kintamumo mažinimo paslaugas, kurios yra ypač svarbios dabartinėmis aplinkybėmis, tenkanti našta neturėtų padidėti.
- (68) Dėl pratęsimos priemonės taikymo srities ESMA mano, kad priemonę apribojus ir taikant tik vienam arba keliems sektoriams arba tam tikrai emitentų grupei, priemonė norimo rezultato gali neduoti. Po COVID-19 pandemijos protrūkio užfiksuotas kainų mažėjimo mastas, didelė akcijų (ir sektorių), kurioms padarytas poveikis, įvairovė ir ES šalių ekonomikos ir prekybos vietų tarpusavio sąsajų laipsnis leidžia manyti, kad visoje ES taikoma priemonė tikriausiai bus veiksmingesnė nei sektorinės priemonės, teikiant išankstinę rinkos informaciją kompetentingoms nacionalinėms valdžios institucijoms.
- (69) Kalbant apie galimą netikrumą rinkoje, šia priemone nėra nustatoma jokių naujų reguliavimo pareigų, nes nustatant žemesnę atitinkamą ribą tik pakeičiama nuo 2012 m. galiojanti pranešimo pareiga. ESMA taip pat pabrėžia, kad pratęsiama priemonė ir toliau yra taikoma tik pranešimui apie akcijas, kuriomis leista prekiauti reguliuojamoje Sąjungos rinkoje, kad būtų galima surinkti informaciją apie pozicijas, kurių atveju papildomos informacijos teikimas atrodo aktualiausias.
- (70) Todėl ESMA mano, kad tokia sugriežtinta skaidrumo užtikrinimo pareiga neturėtų daryti žalingo ir duodamai naudai neproporcingo poveikio finansų rinkų veiksmingumui arba investuotojams ir dėl jos finansų rinkose neturėtų atsirasti neapibrėžtumo.
- (71) Dėl priemonės trukmės ESMA mano, kad, remiantis šiuo metu turima informacija ir apskritai atsižvelgiant į tebesitęsiantį COVID-19 pandemijos sukeltą neapibrėžtumą dėl ateities, priemonę pagrįsta pratęsti trims mėnesiams. ESMA ketina gražinti įprastą informacijos teikimo tvarką iškart, kai padėtis pagerės, tačiau kol kas negali atmesti galimybės, kad jei padėtis pablogės arba rinkos tebebus nestabilios, priemonė gali būti pratęsta.
- (72) Remdamasi tuo, kas išdėstyta pirmiau ir iki šios dienos sukauptais duomenimis, ESMA daro išvadą, kad, atsižvelgiant į tebesitęsiančias nepalankias aplinkybes, šis sprendimas pratęsti laikiną didesnio grynųjų trumpųjų pozicijų skaidrumo priemonę yra proporcingas.

7. Konsultacijos ir pranešimai (Reglamento (ES) Nr. 236/2012 28 straipsnio 4 ir 5 dalys)

- (73) ESMA pasikonsultavo su Europos sisteminės rizikos valdyba (ESRV). ESRV neprieštaravo, kad siūlomas sprendimas būtų priimtas.
- (74) Apie ketinamą priimti sprendimą ESMA pranešė nacionalinėms kompetentingoms institucijoms.
- (75) ESMA pratęsta priemonė bus taikoma nuo 2020 m. gruodis 19 d.

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Apibrėžtis

Šiame sprendime reguliuojama rinka – tai reguliuojama rinka, kaip nurodyta 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/65/EB dėl finansinių priemonių rinkų, kuria iš dalies keičiamos Direktyva 2002/92/EB ir Direktyva 2011/61/ES²¹, 4 straipsnio 1 dalies 21 punkte.

2 straipsnis

Laikini papildomi skaidrumo įpareigojimai

1. Fizinis arba juridinis asmuo, turintis grynąją trumpąją poziciją, susijusią su įmonės, kurios akcijomis leidžiama prekiauti reguliuojamoje rinkoje, išleistu akciniu kapitalu, praneša apie tai atitinkamai kompetentingai institucijai, kaip numatyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 236/2012 5 ir 9 straipsniuose, kai pozicija pasiekia atitinkamą šio straipsnio 2 dalyje nustatytą pranešimo ribą arba nukrenta žemiau jos.
2. Atitinkama pranešimo riba yra 0,1 proc. susijusios įmonės išleisto akcinio kapitalo ir kiekviena 0,1 proc. už ją didesnę vertė.

3 straipsnis

Išimtys

1. Remiantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 236/2012 16 straipsniu, 2 straipsnyje nustatyti laikini papildomi skaidrumo įpareigojimai netaikomi akcijoms, kuriomis leista prekiauti reguliuojamoje rinkoje, kai pagrindinė prekybos tokiomis akcijomis vieta yra trečiojoje šalyje.
2. Pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 236/2012 17 straipsnį 2 straipsnyje nurodyti laikini papildomi skaidrumo įpareigojimai netaikomi sandoriams, kurie vykdomi atliekant rinkos formavimo veiklą.
3. 2 straipsnyje nustatyti laikini papildomi skaidrumo įpareigojimai netaikomi grynajai trumpajai pozicijai, susijusiai su stabilizavimo veiksmais pagal 2014 m. balandžio 16 d. Reglamento (ES) Nr. 596/2014 dėl piktnaudžiavimo rinka²² 5 straipsnį.

4 straipsnis

Įsigaliojimas ir taikymas

²¹ OL L 173, 2014 6 12, p. 349.

²² OL L 173, 2014 6 12, p. 1.

Šis sprendimas įsigalioja 2020 m. gruodžio 19 d. Jis taikomas tris mėnesius nuo jo įsigaliojimo datos.

Priimta Paryžiuje 2020 m. rugsėjo 16 d.

Priežiūros tarybos vardu

Steven Majoor

Pirmininkas

PRIEDAS

Šiame priede „ESMA sprendimas“ – tai 2020 m. kovo 16 d. ESMA sprendimas, kuriuo iš fizinių arba juridinių asmenų, turinčių grynąsias trumpąsias pozicijas, reikalaujama laikinai sumažinti pranešimo apie grynąsias trumpąsias pozicijas, susijusias su įmonių, kurių akcijomis leidžiama prekiauti reguliuojamoje rinkoje, išleistu akciniu kapitalu, ribas ir viršijant tam tikrą ribą pranešti kompetentingoms institucijoms, kaip numatyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 236/2012 28 straipsnio 1 dalies a punkte [\[NUORODA\]](#).

1PAV.– FINANSINIAI RODIKLIAI

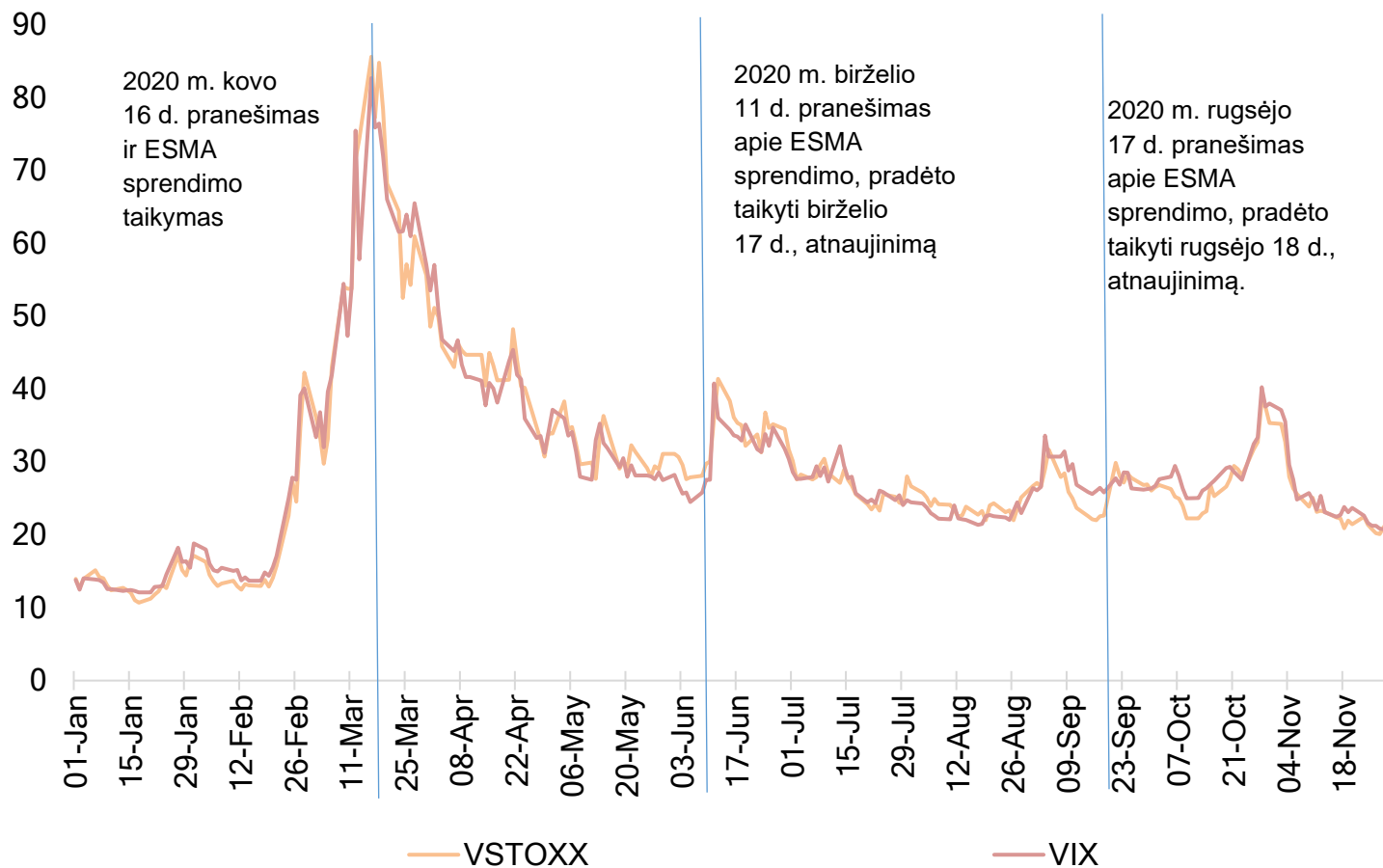
Akcijų rinkos veiklos rezultatai	Pokyčiai nuo 2020 02 20 iki 2020 12 02	Indekso lygis nuo 2020 12 02	Pokyčiai nuo 2020 02 20 iki 2020 09 03	Indekso lygis nuo 2020 09 03	Pokyčiai nuo 2020 02 20 iki 2020 06 04	Indekso lygis nuo 2020 06 04
„STOXX EUROPE 800“, išskyrus Šveicariją	-10 %	125	-17 %	116	-16 %	117
INDEKSAS „EURO STOXX“	-6 %	392	-13 %	362	-13 %	364
„EURO STOXX 50“	-8 %	3 521	-14 %	3 304	-13 %	3 323
„US S&P500“	9 %	3 663	2 %	3 451	-8 %	3 112
„CSI 300“	22 %	5 067	16 %	4 817	-4 %	3 982

„JP Nikkei“	14 %	26 801	0 %	23 466	-3 %	22 864
Pasaulinė vertė	8 %	248	-1 %	228	-9 %	211
Europos bankai	-22 %	115	-37 %	93	-30 %	104
IT finansiniai rodikliai	-24 %	29	-30 %	27	-29 %	28
ES finansiniai rodikliai	-24 %	50	-48 %	34	-35 %	42
DE finansiniai rodikliai	-7 %	132	-13 %	123	-11 %	126
FR finansiniai rodikliai	-21 %	141	-34 %	118	-28 %	130
Kintamumas	Pokyčiai nuo 2020 02 20 iki 2020 12 02	Indekso lygis nuo 2020 12 02	Pokyčiai nuo 2020 02 20 iki 2020 09 03	Indekso lygis nuo 2020 09 03	Pokyčiai nuo 2020 02 20 iki 2020 06 04	Indekso lygis nuo 2020 06 04
„VSTOXX“	8 %	22	15 %	29	13 %	28
„VIX“	5 %	21	18 %	33	9 %	25
Kredito įsipareigojimų neįvykdymo apsikeitimo sandoriai	bp pokyčiai nuo 2020 02 20 iki 2020 12 02	CDS palūkanų normų skirtumai baziniais punktais nuo 2020 12 02	bp pokyčiai nuo 2020 02 20 iki 2020 09 03	CDS palūkanų normų skirtumai baziniais punktais nuo 2020 09 03	bp pokyčiai nuo 2020 02 20 iki 2020 06 04	CDS palūkanų normų skirtumai baziniais punktais nuo 2020 06 04
Europos įmonių vertybiniai popieriai	5	45	5	45	22	62
Europos didelio pajamingumo vertybiniai popieriai	53	251	92	290	157	355
Europos finansiniai rodikliai	9	53	15	59	29	73

Europos subordinuotųjų vertybinių popierių finansiniai rodikliai	13	100	38	124	62	149
10 metų Vyriausybės obligacijos	bp pokyčiai nuo 2020 02 20 iki 2020 12 02	Obligacijų pelningumas procentais nuo 2020 12 02	bp pokyčiai nuo 2020 02 20 iki 2020 09 03	Obligacijų pelningumas procentais nuo 2020 09 03	bp pokyčiai nuo 2020 02 20 iki 2020 06 04	Obligacijų pelningumas procentais nuo 2020 06 04
10 M DE	-8	-0,52	-5	-0,49	15	-0,29
10 M ES	-13	0,11	9	0,33	32	0,55
10 M FR	-7	-0,29	2	-0,19	23	0,01
10 M IT	-31	0,60	15	1,06	51	1,42
10 M JAV	-57	0,95	-90	0,62	-67	0,86
10 M GB	-22	0,36	-34	0,24	-24	0,34
10 M JP	7	0,03	8	0,04	9	0,05

Pastaba. Akcijų rinkos pokyčiai išreikšti santykinė išraiška, kiti pokyčiai išreikšti absoliučia išraiška.
Šaltiniai: „Refinitiv EIKON“, ESMA.

2 PAV. – KINTAMUMO RODIKLIAI

Note: Implied volatilities of EURO STOXX 50 (VSTOXX) and S&P 500 (VIX), in %.
Sources: Refinitiv Datastream, ESMA.

VSTOXX

„VSTOXX“

VIX

Note: Implied volatilities of EURO STOXX 50 (VSTOXX) and S&P 500 (VIX), in %.

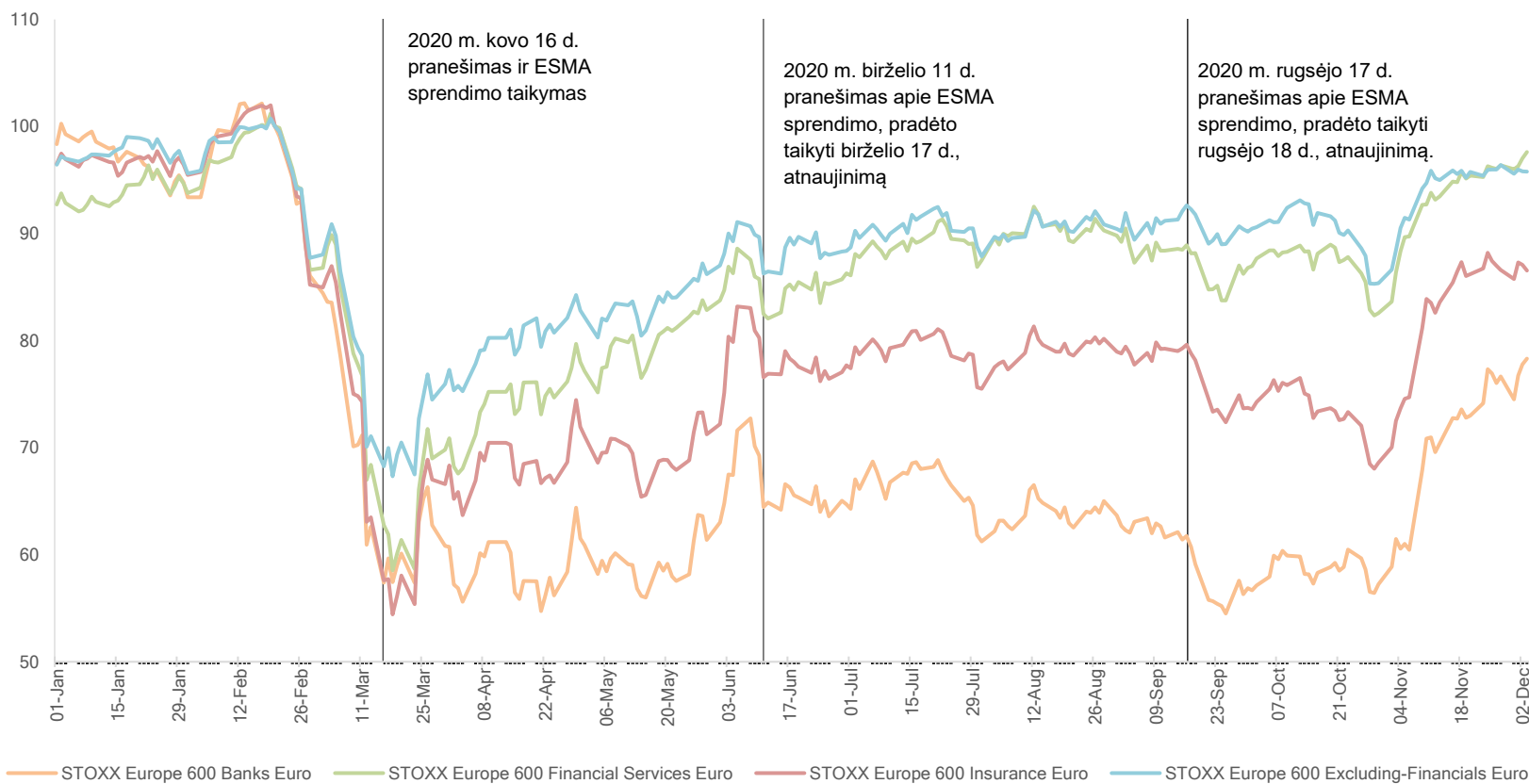
Sources: Refinitiv Datastream, ESMA.

„VIX“

Pastaba. Numanomas kintamumas (%) pagal „EURO STOXX 50 (VSTOXX)“ ir „S&P 500 (VIX)“.

Šaltiniai: „Refinitiv Datastream“, ESMA.

3 PAV. – ES FINANSINIAI VERTYBINIŲ POPIERIŲ INDEKSAI

Note: Equity prices. 2020-02-20 = 100.
Sources: Refinitiv Datastream, ESMA.

STOXX Europe 600 Banks Euro

„STOXX Europe 600 Banks“, EUR

STOXX Europe 600 Financial Services Euro

„STOXX Europe 600 Financial Services“,
EUR

STOXX Europe 600 Insurance Euro

STOXX Europe 600 Excluding-Financial
Euro

Note: Equity prices. 2020-02-20 = 100.

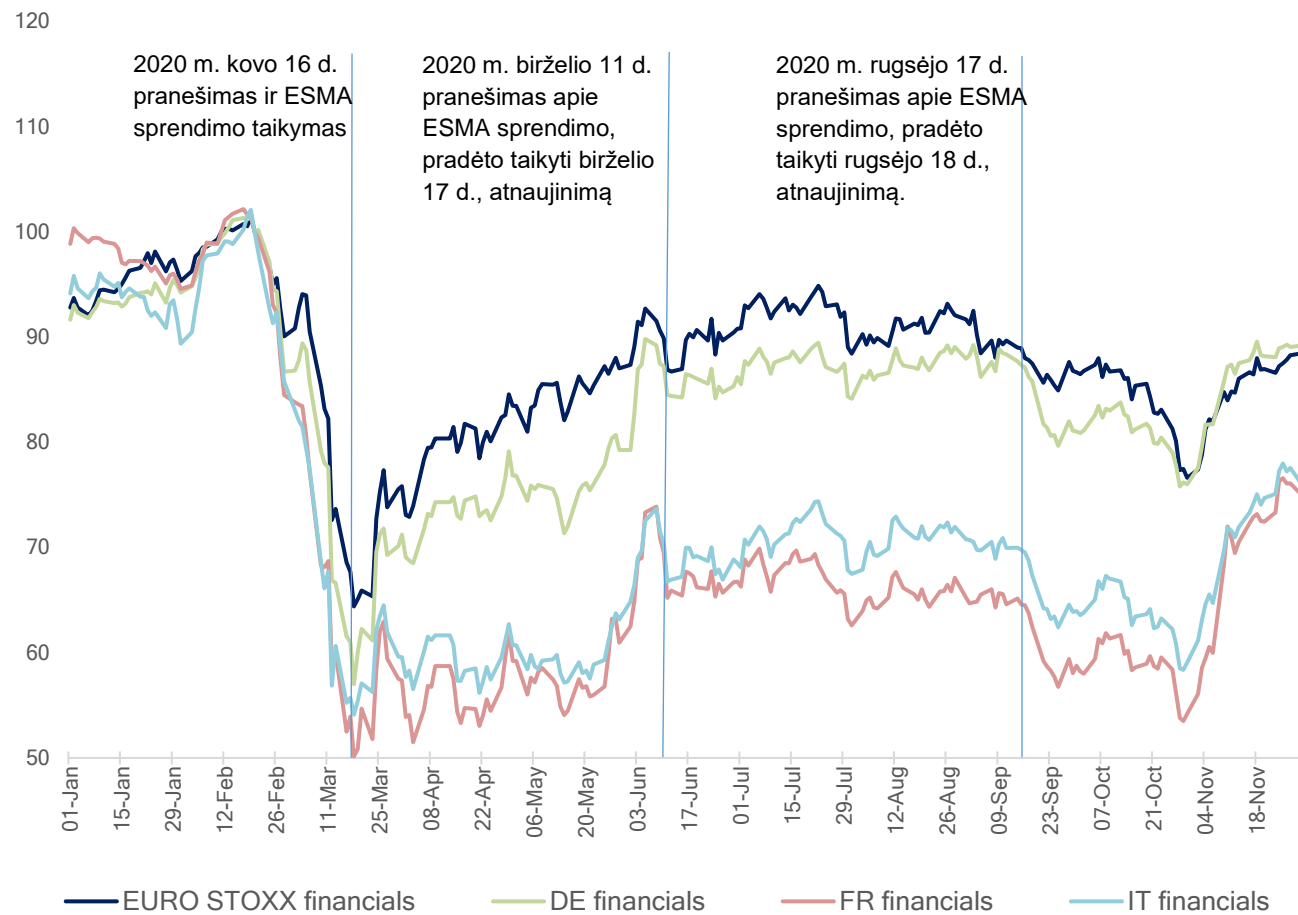
Sources: Refinitiv Datastream, ESMA.

„STOXX Europe 600 Insurance“, EUR

„STOXX Europe 600 Excluding-Financials“,
EUR

Pastaba. Akcijų kainos. 2020 02 20 = 100.

Šaltiniai: „Refinitiv Datastream“, ESMA.

Note: Equity prices. 2020-02-20 = 100.
Sources: Refinitiv Datastream, ESMA.

EURO STOXX financials

„EURO STOXX“ finansiniai rodikliai

DE financials

FR financials

IT financials

Note: Equity prices. 2020-02-20 = 100.

Sources: Refinitiv Datastream, ESMA.

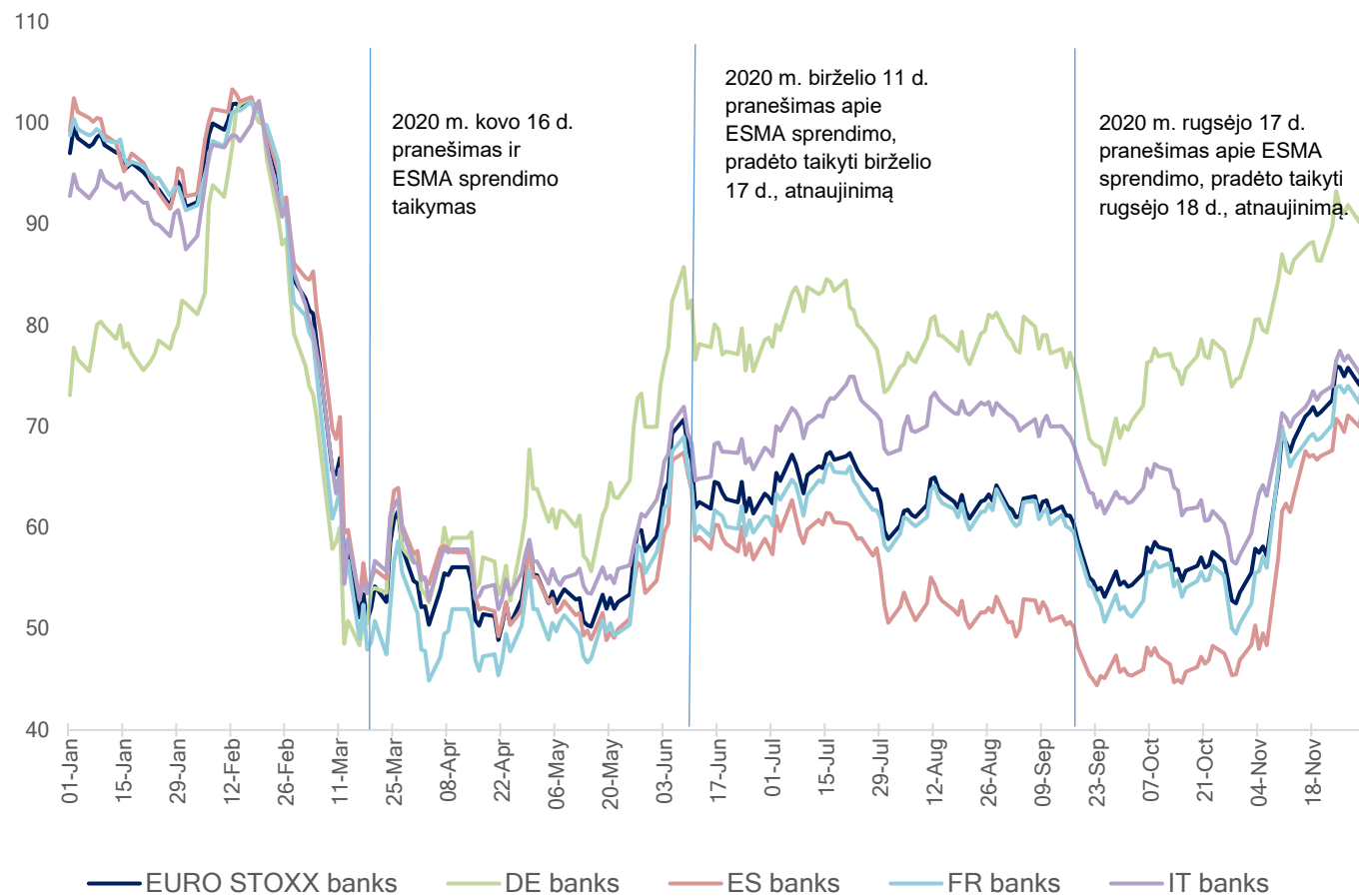
DE finansiniai rodikliai

FR finansiniai rodikliai

IT finansiniai rodikliai

Pastaba. Akcijų kainos. 2020 02 20 = 100.

Šaltiniai: „Refinitiv Datastream“, ESMA.

Note: Equity prices. 2020-02-20 = 100.
Sources: Refinitiv Datastream, ESMA.

EURO STOXX finansials
DE finansials

„EURO STOXX“ finansiniai rodikliai
DE finansiniai rodikliai

ES financials

FR financials

IT financials

Note: Equity prices. 2020-02-20 = 100.

Sources: Refinitiv Datastream, ESMA.

ES finansiniai rodikliai

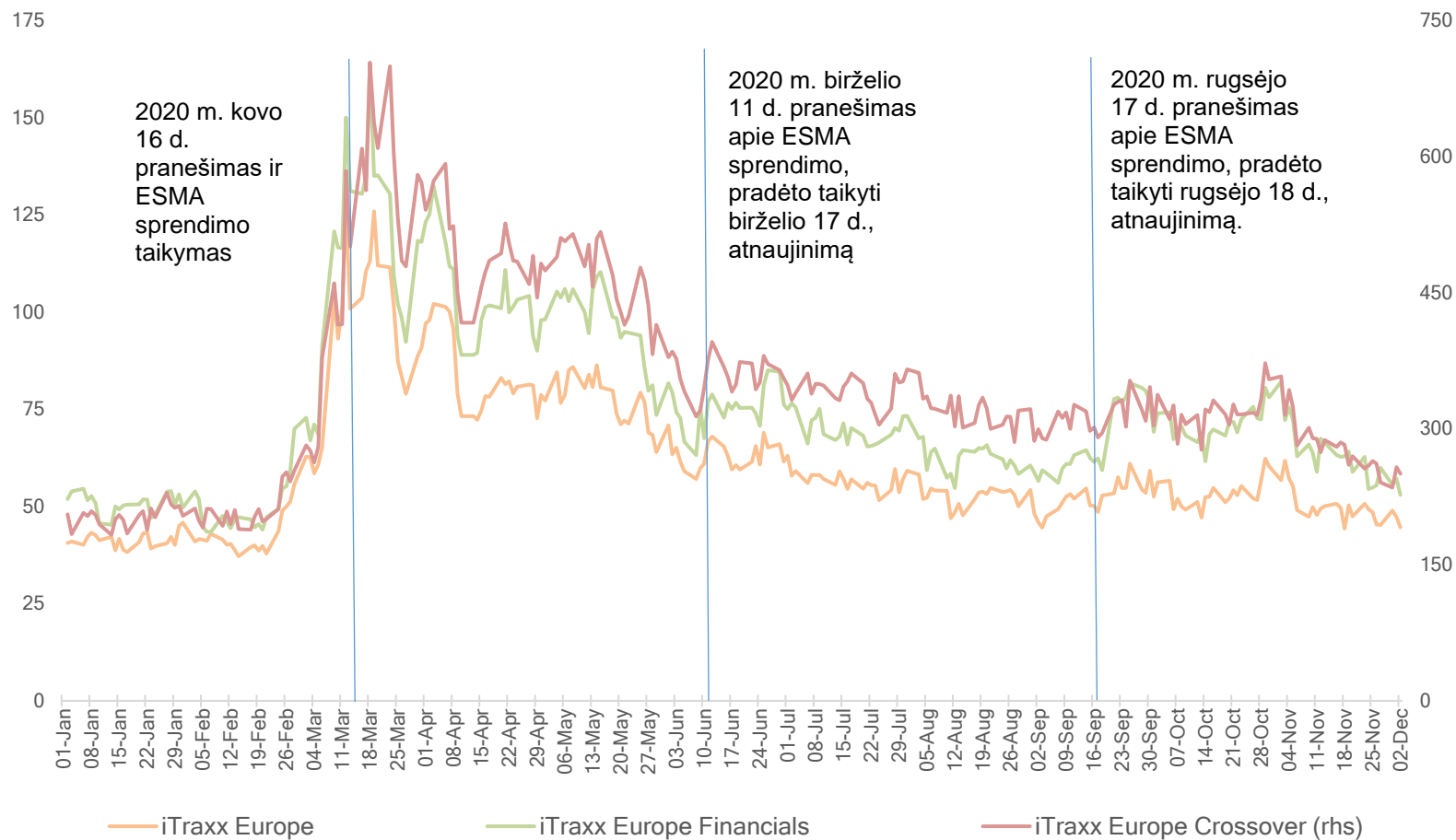
FR finansiniai rodikliai

IT finansiniai rodikliai

Pastaba. Akcijų kainos. 2020 02 20 = 100.

Šaltiniai: „Refinitiv Datastream“, ESMA.

4 PAV. ES CDS PALŪKANŲ NORMŲ SKIRTUMŲ INDEKSAI

Note: CDS spreads on European IG corporates (iTraxx Europe), European HY corporates (iTraxx Europe Crossover) and European Financials, in bps.
Sources: Refinitiv EIKON, ESMA.

iTraxx Europee

iTraxx Europee Financials

iTraxx Europee Crossover (rhs)

Note: CDS spreads on European IG corporates (iTraxx Europe), European HY corporates (iTraxx Europe Crossover) and European Financials, in bps.

Sources: Refinitiv EIKON, ESMA

„iTraxx Europe“

„iTraxx Europe Financials“

„iTraxx Europe Crossover (rhs)“

Pastaba. CDS palūkanų normų kainų skirtumas, lyginant Europos investicinio reitingo įmonių rodiklius („iTraxx Europe“), Europos didelio pelningumo įmonių rodiklius („iTraxx Europe Crossover“) ir Europos finansinius rodiklius (bp).

Šaltiniai: „Refinitiv EIKON“, ESMA.

5 PAV. – EUROPOS VERTYBINIŲ POPIERIŲ INDEKSAI PAGAL ŠALIS

	Procentinis pokytis nuo 2020 m. lapkričio 6 d. iki 2020 m. gruodžio 2 d.	Procentinis pokytis nuo 2020 m. vasario 20 d. iki 2020 m. gruodžio 2 d.	Procentinis pokytis nuo 2020 m. vasario 20 d. iki 2020 m. rugsėjo 3 d.	Procentinis pokytis nuo 2020 m. vasario 20 d. iki 2020 m. birželio 4 d.
„STOXX EUROPE 800“, išskyrus Šveicariją INDEKSAS „EURO STOXX“	8,67 %	-9,74 %	-16,67 %	-15,78 %
„EURO STOXX 50“	9,41 %	-6,06 %	-13,22 %	-12,72 %
AT	21,10 %	-17,84 %	-30,21 %	-23,30 %
BE	16,24 %	-9,94 %	-19,22 %	-14,86 %
BG	0,55 %	-22,03 %	-20,67 %	-15,69 %
CY	25,10 %	-27,80 %	-39,52 %	-34,73 %

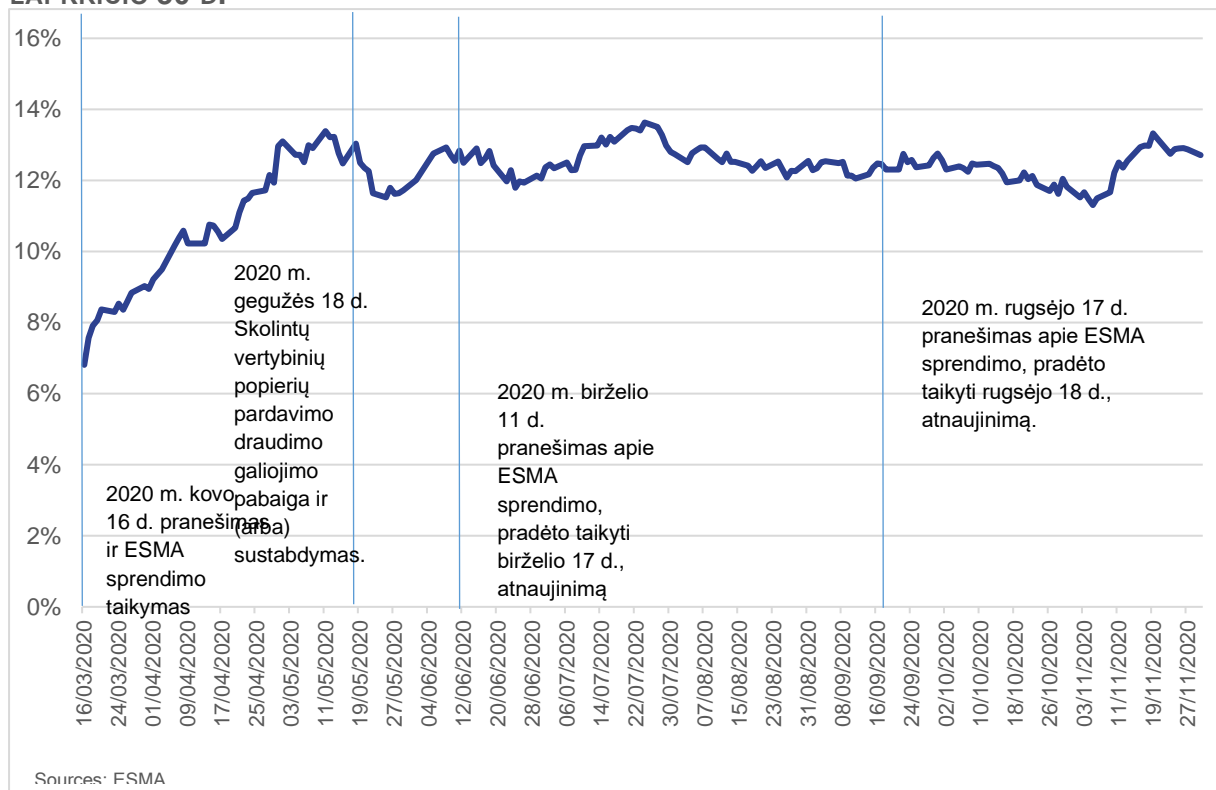
	Procentinis pokytis nuo 2020 m. lapkričio 6 d. iki 2020 m. gruodžio 2 d.	Procentinis pokytis nuo 2020 m. vasario 20 d. iki 2020 m. gruodžio 2 d.	Procentinis pokytis nuo 2020 m. vasario 20 d. iki 2020 m. rugsėjo 3 d.	Procentinis pokytis nuo 2020 m. vasario 20 d. iki 2020 m. birželio 4 d.
CZ	11,15 %	-12,35 %	-17,81 %	-13,94 %
DE	6,68 %	-2,57 %	-4,44%	-7,32 %
DK	-1,90 %	10,16 %	4,24 %	-2,48 %
EE	11,25 %	-4,72 %	-13,55 %	-13,16 %
ES	19,66 %	-17,22 %	-29,45 %	-21,88 %
FI	6,38 %	1,96 %	-5,35 %	-8,66 %
FR	12,54 %	-7,91 %	-17,37 %	-15,91 %
GB	9,36 %	-13,09 %	-21,32 %	-13,93 %
GR	29,14 %	-16,82 %	-29,24 %	-26,64 %
HR	10,22 %	-13,43 %	-19,61 %	-17,16 %
HU	10,74 %	-14,42 %	-24,05 %	-17,83 %
IE	5,56 %	-0,58 %	-13,00 %	-12,90 %
IS	5,78 %	10,90 %	-1,50 %	-4,44%
IT	11,64 %	-12,39 %	-22,04 %	-20,01 %
LT	4,44 %	3,84 %	5,06 %	-1,98 %
LU	14,85 %	-7,78 %	-25,92 %	-21,60 %
LV	-0,47 %	6,81 %	5,53 %	-1,81 %
MT	15,14 %	-13,86 %	-20,80 %	-12,92 %

	Procentinis pokytis nuo 2020 m. lapkričio 6 d. iki 2020 m. gruodžio 2 d.	Procentinis pokytis nuo 2020 m. vasario 20 d. iki 2020 m. gruodžio 2 d.	Procentinis pokytis nuo 2020 m. vasario 20 d. iki 2020 m. rugsėjo 3 d.	Procentinis pokytis nuo 2020 m. vasario 20 d. iki 2020 m. birželio 4 d.
NL	6,64 %	-1,80 %	-11,66 %	-9,17 %
NO	11,02 %	-3,37 %	-11,80 %	-10,22 %
PL	11,81 %	-9,62 %	-15,75%	-13,47 %
PT	14,45 %	-14,54 %	-20,09 %	-13,64 %
RO	6,43 %	-7,58 %	-10,73 %	-11,45 %
SE	5,47 %	1,06 %	-7,28 %	-9,47 %
SI	8,13 %	-9,57 %	-13,01 %	-10,83 %
SK	-0,99 %	-3,02 %	-7,05 %	0,07 %

Šaltiniai: „Refinitiv EIKON“,
ESMA.

6 PAV.– GRYNOSIOS TRUMPOSIOS POZICIJOS, PATENKANČIOS Į 0,1–0,2 PROC. INTERVALĄ, LAIKOTARPIU NUO 2020 M. KOVO 16 D. IKI LAPKRIČIO 30 D.

Sources: ESMA

Šaltiniai: ESMA

